

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 4719/23
17.5.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Гордане Тошић, председника већа, Милице Аксентијевић и Љиљане Милосављевић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из ..., кога заступа Миљан Милановић, адвокат из Београда, улица Александра Костића број 10, против тужене Народне банке Србије, Београд, улица Краља Петра број 12, ради поништаја уговора о раду и враћања на рад, одлучујући о жалбама тужиоца и тужене, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П1 1179/23 од 1.6.2023. године, у седници већа одржаној дана 17.5.2024. године донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 1179/23 од 1.6.2023. године, у ставовима првом и трећем изреке, а жалба тужиоца и жалба тужене у том делу **ОДБИЈАЈУ** као неосноване.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 1179/23 од 1.6.2023. године, у делу става другог изреке, па се тужбени захтев тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоца врати на рад, **ОДБИЈА** као неоснован.

УКИДА СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П1 1179/23 од 1.6.2023. године, у преосталом делу става другог изреке, и тужба тужиоца у делу којим је тражио да се обавезе тужена да тужиоца врати на послове и радне задатке које је обављао пре закључења уговора о раду Г бр. 8389 од 04.10.2017. године или друге послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и искуству, са истим коефицијентом посла радног места који је имао пре уговора о раду Г бр. 8389 од 04.10.2017. године, **ОДБАЦУЈЕ**.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 1179/23 од 1.6.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца, па је поништен као незаконит уговор о раду Г бр. 2170 од 17.1.2020. године. Ставом другим изреке, обавезана тужена тужиоца врати на рад, на послове и радне задатке које је обављао пре закључења уговора о раду Г бр. 8389 од 4.10.2017. године или друге послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и искуству, са истим коефицијентом посла радног места који је имао пре уговора о раду Г бр. 8389 од 4.10.2017. године. Ставом трећим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу од 204.750,00 динара.

Против наведене пресуде тужилац и тужена су благовремено изјавили жалбе због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права и то тужилац побијајући решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке, а тужена побијајући је у целости. Жалбене разлоге су образложили и жалбене предлоге изнеле. Трошкове другостепеног поступка тужилац је опредељено тражио.

Испитујући првостепену пресуду, у границама овлашћења прописаних чланом 386. Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, бр.72/11....18/20), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца неоснована, а жалба тужене делимично основана.

У првостепеном поступку, у погледу одлука садржаних у потврђеном делу пресуде, нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1, 3, 5, 7. и 9. Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка, на које се указује у жалбама.

Према чињеничном стању, утврђеном у поступку пред првостепеним судом, тужилац је код тужене обављао послове на радном месту ... на основу Уговора о раду Г број 5304 од 27.6.2017. године и Г број 7833 од 20.9.2017. године, којим су странке уговориле да наведене послове обавља до ..., али не дуже од три наредна месеца, почев од 23.6.2017. године. Тужилац је са туженом закључио уговор о раду Г број 8389 од 4.10.2017. године којим је премештен на послове ..., а оспореним Уговором о раду Г бр. 2170 од 17.1.2020 године измењена је висина основне зараде за послове на том радном месту почев од зараде за јануар 2020. године. Правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 бр. 3357/17 од 24.3.2021. године поништен је као незаконит уговор о раду Г број 8389 од 4.10.2017. године, којим је тужилац премештен на послове радног места ...

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев тужиоца основан из разлога што је оспореним уговором о раду Г бр. 2170 од 17.1.2020. године само измењена основица за обрачун зараде тужиоца за послове на које је премештен поништеним уговором о раду од 4.10.2017. године, због чега је уговор незаконит, јер као фактички анекс уговора о раду Г број 2170 од 17.1.2020. године прати судбину уговора односно анекса од 4.10.2017. године, сходно

члану 295. Закона о облигационим односима.

Првостепени суд је, у потврђеном делу побијане пресуде, на правилно и потпуно утврђено чињенично стање, правилно применио материјално право и за своју одлуку дао довољне и јасне разлоге.

Према одредбама члана 171. став 1. тачка 5. и 6. Закона о раду (“Службени гласник РС”, бр.24/05...75/14), послодавац може запосленом да понуди измену уговорених услова рада (анекс уговора): ради промене елемената за утврђивање основне зараде, радног учинка, накнаде зараде, увећане зараде и других примања запосленог који су садржани у уговору о раду у складу са чланом 33. став 1. тачка 11. овог закона; у другим случајевима утврђеним законом, општим актом и уговором о раду.

Одредбом члана 172. став 1. Закона о раду, прописано је да је уз анекс уговора о раду, послодавац дужан да запосленом достави писмено обавештење које садржи: разлоге за понуђени анекс уговора о раду, рок у коме запослени треба да се изјасни, који не може бити краћи од 8 радних дана и правне последице које могу да настану непотписивањем анекса уговора.

Код утврђених чињеница да је уговором о раду Г број 8389 од 4.10.2017. године тужена тужиоца преместила на радно место ..., који уговор је поништен је као незаконит правноснажном пресудом Првог основног суда у Београду П1 бр. 3357/17 од 24.3.2021. године, правилан је закључак првостепеног суда да је незаконит и оспорени Уговор о раду Г бр. 2170 од 17.1.2020 године којим је претходни уговор о раду тужиоца измењен само у делу који се односи на висину основне зараде, због чега се има сматрати да представља анекс постојећег уговора о раду од 4.10.2017. године и као такав прати судбину главног уговора. Ово из разлога што анекс уговора о раду у односу на основни уговор о раду представља симбиотички акт и као такав не може опстати у правном промету без основног уговора и прати његову правну судбину, а који основни уговор је у конкретном случају поништен као незаконит, што даље води незаконитости његовог анекса, односно оспореног уговора о раду. Супротно наводима жалбом тужене, првостепени суд је правилно одлучио када је тужбени захтев тужиоца усвојио ставом првим изреке побијане пресуде, а чињеница да се позвао на одредбу члана 295. Закона о облигационим односима није од утицаја на правилност одлуке.

Неосновани су жалбени наводи о учињеној битној повреди одредаба поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, јер је изрека пресуде разумљива, у пресуди су дати јасни и непротивречни разлози о свим битним чињеницама, о којима не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини изведених доказа и самих тих доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Како се ни осталим наводима жалбе тужене не доводи у сумњу правилност и законитост првостепене пресуде у ставу првом изреке, то је у том делу потврђена.

Међутим, првостепени суд је неправилно применио материјално право, на чију

правилну примену другостепени суд пази по службеној дужности, а на коју неправилност и тужена основано указује у жалби, када је позивајући се на одредбу члана 191. став 2. Закона о раду, када је обавезао тужену да тужиоца врати на рад. Ово из разлога што из тужбеног захтев тужиоца, којим није тражен поништај решења због незаконитог престанка радног односа, као ни из навода тужбе и исказа тужиоца, не произлази да тужилац враћање на рад тражи јер је удаљен са рада, а према стању у списима, тужилац је са туженом закључио уговор о раду Г бр. 1242 дана 12.01.2022. године, па како тужилац у овој парници није доказао да је удаљен са рада, што је била његова дужност, према правилима о терету доказивања из члана 231. Закона о парничном поступку, то је првостепена пресуда у том делу става другог изреке преиначена и захтев тужиоца за враћање на рад је одбијен као неоснован.

Првостепени суд је доношењем одлуке у преосталом делу става другог изреке којим је обавезао тужену да тужиоца врати на послове и радне задатке које је обављао пре закључења уговора о раду Г бр. 8389 од 4.10.2017. године или друге послове који одговарају његовој стручној спреми, знању и искуству, са истим коефицијентом посла радног места који је имао пре уговора о раду Г бр. 8389 од 4.10.2017. године, учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. у вези са чланом 16. Закона о парничном поступку, на чије постојање другостепени суд пази по службеној дужности, на основу одредбе члана 386. став 3. истог закона. Ово из разлога јер у надлежности суда није да врши распоређивање запослених, због чега је побијана пресуда у том делу става другог изреке укинута и тужба у том делу одбачена. Распоређивање запослених врши послодавац, сходно потребама процеса и организације рада, а спроводи се закључењем уговора о раду или његовим изменама.

Потврђено је решење о накнади трошкова парничног поступка, садржано у ставу трећем изреке побијане пресуде јер је, супротно наводима жалбе тужене, донето правилном применом члана 153. став 1. и 154. Закона о парничном поступку и одговора исходу спора у коме је тужилац делимично успео са захтевом, а висина трошкова је правилно одмерена применом Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката. Првостепени суд тужиоцу правилно није признао накнаду трошкова за судску таксу на чију исплату је обавезан, с обзиром на то да тужилац у овој парници није успео са делом тужбеног захтева којим је тражио накнаду штете, а према висни ког захтева је првостепени суд обрачунао судске таксе, а за тужбене захтеве за утврђење ништавости уговора о раду, са којима је тужилац успео, није прописано плаћање судских такси важећим Законом о судским таксама, па се жалбом тужиоца неосновано указује на неправилност одлуке о трошковима поступка.

Како тужилац није успео у поступку по изјављеној жалби, то му не припада накнада трошкова другостепеног поступка, у смислу одредбе члана 153. став 1. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, применом одредаба чланова 390, 391. став 2, 394. став 4., 401. тачка 2, и 165. став 1. Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр.72/11...18/20), Апелациони суд у Београду је одлучио као у изреци ове пресуде.

Председник већа – судија

Гордана Тошић,**с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**